

842-8435

R. P. FRANCISCI

SUAREZ

E SOCIETATE JESU

OPERA OMNIA.

TOMUS DECIMUS NONUS COMPLECTENS

COMMENTARIA AC DISPUTATIONES IN TERTIAM PARTEM D. THOMÆ, A QUÆSTIONE XXVII,
USQUE AD LIX, ET MYSTERIA VITÆ CHRISTI UTRISQUE ADVENTUS EJUS ITA EXPLICANS,
UT ET SCHOLASTICÆ DOCTRINÆ STUDIOSIS,
ET DIVINI VERBI CONCIONATORIBUS USUI ESSE POSSIT.

CUM INDICIBUS NECESSARIIS.

R. P. FRANCISCI
SUAREZ

E SOCIETATE JESU

OPERA OMNIA

EDITIO NOVA, A CAROLO BERTON,

CATHEDRALIS ECCLESIAE AMBIANENSIS VICARIO,

INNUMERIS VETERUM EDITIONUM MENDIS EXPURGATA, ADNOTATIONIBUSQUE IN ULTIMUM
TOMUM RELEGATIS ILLUSTRATA,

REVERENDISSIMO ILL. DOMINO SERGENT, EPISCOPO CORISOPITENSI, DICATA.

TOMUS DECIMUS NONUS.

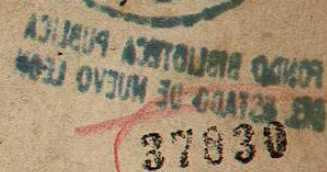

PARISIIS

APUD LUDOVICUM VIVÈS, BIBLIOPOLAM EDITOREM,

VIA VULGO DICTA DELAMBRE, 13.

MDCCCLXXVII.

COULOMMIERS. — TYP. ALBERT PONSOT ET P. BRODARD.

RODERICO VASQUEZ

DE ARCE SUPREMI SENATUS REGII IN HISPANIA PRÆSIDI DIGNISSIMO,

FRANCISCUS SUAREZ

E SOCIETATE JESU.

Cum volumen alterum commentariorum in tertiam partem D. Thomæ in manibus edendum haberem, ecce mihi, Præses amplissime, Hispaniæque universæ optatus illuxit dies, quo tua te virtus, egregiusque animi candor, ac singularis eruditio cum generis nobilitate conjuncta, non sine divino numine ad tale, tantumque munus evexerunt, quale jam dudum tua merita postulabant. Quare non fuit mihi diu ambigua deliberatione cunctandum, cui potissimum principio opus hoc, quaecumque est, offerendum esset. Tibi enim multis nominibus debebatur: scilicet, cui ego deberem plurimum et meo nomine, et Societatis nostræ, quam non solum summo studio, animique benevolentia complexus es, verum etiam eximiis beneficiis tibi in perpetuum devinxisti. Ex quo maxima quidem, ac pene certa spe ducor, fore, ut nostrum hoc opus tibi gratum, atque acceptum futurum sit. Tum quod ex nostra Societate profectum, tum maxime, quod in eo arcana æterni judicis, mediatorisque Dei et hominum, vitæ, mortisque mysteria, inauditaque, ac pene divina intemeratæ Deiparæ gesta moresque continentur: et ex ditissima sacrorum voluminum suppellectili, deque sanctorum Patrum pellucidissimis fontibus depromuntur, atque non exiguo labore nostro, industriæque, tenui illa quidem, si rei magnitudinem spectes, magna, si diligentiam, ad rigorem scholasticum rediguntur. Quis igitur mihi jure succenseat, si æterni Præsidis vitam, tanquam exemplaria verorum, Præsidi supremo totius Castellaniæ Reipublicæ ante oculos proponam? Aut quis dubitare audeat laborem hunc nostrum tibi fore gratissimum, cui tanti Filii, tantæque matris augustissima est memoria, et jucundissima recordatio? Etenim cum tot sint occupationum æstus, tot negotiorum fluctus in dignitate hac, cuius personam geris, tam gravem, tam severam, non dubito quin generosus iste tuus animus terrenorum mole oppressus soleat interdum respirare memoria, præsentiaque illius supremi principis, quem Pater constituit hominum mediatorem, ut ima summis, terrena superis conciliaret. In eo enim ejusque intemeratæ matris interventu sitas spes tuas, et collocatas habes: ad quos in frequenti negotiorum labyrintho, tanquam ad sacram anchoram confugere solitus es. Quod si in hujus operis nuncupatione ejus potissimum ratio habenda fuit, qui posset illud et vellet patrocinio defendere, et splendore nominis illustrare, hoc etiam nomine dignitas et amplitudo tua, et in nostrum ordinem benevolentia primum sibi locum non injuria vindicarunt. Ea enim es auctoritate apud omnes, ut nihil sit tam abjectum, nihil tam obscurum, quod clarum, et illustre non sit sub tuo nomine constitutum: eademque erga nos voluntate, ut nemo sanus ambigere possit, te summo studio opus hoc, si res postulaverit, defensurum. Accipe igitur, Præses clarissime, hos mearum lucubrationum fructus, eosque ad communem utilitatem exhibitos, tuo favore commenda, ac de nostra Societate, exigua illa quidem, sed tibi addictissima, ut hactenus fecisti, bene mereri perge. Nostrarum vero partium erit, assidue precari Deum, ut vitam tuam universæ Hispaniæ diu servet incolumem, omniumque consiliorum, ac rerum tuarum cursum jubeat esse felicem. Vale.

FRANCISCUS SUAREZ.

UNIVERSITAS SALAMANICA
BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

TOTIUS OPERIS ARGUMENTUM

AD LECTOREM.

Nec multa, nec nova sunt (candide lector) quæ præmittenda duximus his nostris secundis lucubrationibus de Verbi incarnati mysteriis, cum disputandi methodum, scribendique modum, quem in priori opere continenter servavimus, in hoc etiam posteriori studiose persecuti simus. Quamvis (ingenue fatear) longius disputatione mea progressus sum, quam videretur consuetudo scholastica postulare, quod ut facerem vel invitus, rationes me gravissimæ compulerunt. Ecquis enim tam erit in dicendo jejunos, vel in scribendo inops, ut de amplissima dignitate, de moribus excellentissimis, de admirabili vita et gratia Beatissimæ Virginis dicturus, brevi id et compendioso sermone percurrat? Mihi profecto hoc in genere sæpe visa est Theologia nostra (ut modeste dicam) brevis admodum et concisa: cum materiæ dignitas et amplitudo cum summa voluptate, eruditione atque utilitate conjuncta, longe aliud a viro theologo postulare suo veluti jure possit. De Beatissima ergo Virgine egimus uberius, nec ratio ipsa permisit, nos esse breviores in aperiendis opulentissimis thesauris mysteriorum vitæ mortisque Jesu Christi Domini nostri, seu negligentiores in colligendis divitiis, quas in hisce mysteriis divina Bonitas velut effudit. Quo fortasse illud assequemur, ut et qui in sacris templis abdita mysteriorum arcana pro concione explicant, animisque audientium desigunt, et qui in scholis acriori disputatione eadem perscrutantur, id efficiant diligentius, veritatis rigore observato; ita ut et pietas a veritate fulciri, et veritas possit pietatis dulcedine utilius investigari. Est enim sine veritate pietas imbecilla, et sine pietate veritas sterilis et jejuna. Adjecimus præterea disputationem de B. Josepho, et de divino Joanne Baptista, ut cognitio de Christo Domino, et de ejus præcursore, de B. Virgine, et de ejus dilectissimo sponso a nobis integra et perfecta daretur, utque labor hic noster splendore illustrissimarum virtutum appareret illustrior. Visum deinde nobis est, mysteriis Christi Domini jam patris, quæ peragenda speramus, adjungere, ut qui primum ejus adventum in carne passibili pro viribus explicuimus, secundum in impassibili, studio non minore poneremus ob oculos. Tum ut perfectam de Christo Domino disputationem exhiberemus, tum etiam quia sic nobis est in animo, totam hanc tertiam D. Thom. partem commentationibus illustrare, ut omnia de quatuor novissimis tractatione, explicationem nostram in septem Sacramentis Ecclesiæ terminemus. Quæ nos eadem causa movit, ut hoc etiam opere complexi simus universalem omnium hominum resurrectionem, tum propter conjunctionem quam habet cum Christi Domini resurrectione, tum etiam quia necessario præcedit ultimum et universale judicium. Hæc sunt, studiose lector, quæ universo hoc opere pertractantur, ex quibus factum est, ut et opinionem meam, et forte aliorum expectationem sua longitudine superavit. Verum hoc concedendum est amplitudini et majestati mysteriorum, quod tot ac tanta mysteria vel attingenda non essent, vel certe essent pro dignitate tractanda. Nunc vero illud munus est nobis maxime in optatis, ut labor hic noster, qualis qualis ille fuerit, quoquo modo juvet, ut Christus Dominus, sanctissimaque ejus mater eo loco a nobis habeantur, eo diligantur amore, quo vel ipsi digni sunt, vel nos reddere arctissime tenemur obstricti, utque hæc sacrosancta mysteria summa veneratione colantur ab omnibus pro quibus illa eadem operatus est Dominus noster Jesus Christus; a quo tanquam a perenni honorum omnium fonte, si quid occurreret laude dignum, intelliges emanasse; si quid vero minus considerate dictum offenderis, solita benignitate condonabis. Vale.

INDEX QUÆSTIONUM ET ARTICULORUM

DIVI THOMÆ

QUÆ IN HOC TOMO EXPONUNTUR.

QUÆSTIO XXVII.		Art. III. Utrum convenienter Genealogia Christi ab Evangelistis texatur. 147
De B. Virginis Mariæ sanctificatione. 2		Art. IV. Utrum decuerit Christum nasci de femina. 150
Art. I. Utrum B. Virgo sanctificata fuerit ante nativitatem ex utero. 22		Art. V. Utrum corpus Christi de purissimis sanguinibus Virginis formatum fuerit. 151
Art. II. Utrum fuerit sanctificata ante animationem. 25		Art. VI. Utrum corpus Christi in antiquis Patribus fuerit secundum aliquid signatum. 153
Art. III. Utrum per sanctificationem fuerit ei fomes totaliter sublatus. 49		Art. VII. Utrum caro Christi in Patribus fuerit peccato obnoxia. 155
Art. IV. Utrum per hujusmodi sanctificationem fuerit consecuta, ut nunquam peccaret. 52		Art. VIII. Utrum Christus in lumbis Abrahæ fuerit decimatus. 157
Art. V. Utrum per hujusmodi sanctificationem adepta fuerit plenitudinem omnium gratiarum. 53		QUÆSTIO XXXII.
Art. VI. Utrum sic sanctificari, fuerit proprium B. V. 54		De conceptione Christi quoad activum principium. 159
QUÆSTIO XXVIII.		Art. I. Utrum Spiritus Sanctus fuerit activum principium conceptionis Christi. 159
De virginitate B. Mariæ. 73		Art. II. Utrum Christus debeat dici conceptus de Spiritu Sancto. 162
Art. I. Utrum B. Maria fuerit virgo in concipiendo. 74		Art. III. Utrum Spiritus Sanctus debeat dici pater Christi secundum carnem. 163
Art. II. Utrum fuerit virgo in partu. 75		Art. IV. Utrum B. Virgo aliquid active egerit in conceptione corporis Christi. 164
Art. III. Utrum permanserit virgo post partum. 76		QUÆSTIO XXXIII.
Art. IV. Utrum virginitatem voverit. 97		De modo et ordine conceptionis Christi. 174
QUÆSTIO XXIX.		Art. I. Utrum corpus Christi fuerit formatum in primo instanti conceptionis. 174
De matris Dei desponsatione. 108		Art. II. Utrum fuerit animatum in primo instanti suæ conceptionis. 176
Art. I. Utrum Christus nasci debuerit de virgine desponsata. 108		Art. III. Utrum in primo instanti conceptionis fuerit a verbo assumptum. 177
Art. II. Utrum inter Mariam et Joseph fuerit verum matrimonium. 112		Art. IV. Utrum conceptio Christi fuerit naturalis, ut miraculosa. 178
QUÆSTIO XXX.		QUÆSTIO XXXIV.
De B. Mariæ Virginis annuntiatione. 128		De perfectione prolis conceptæ. 186
Art. I. Utrum necessarium fuerit annuntiari B. Virgini, quod in ea erat generandum. 129		Art. I. Utrum Christus in primo instanti suæ conceptionis fuerit sanctificatus per gratiam. 186
Art. II. Utrum annuntiatio fieri debuerit per Angelum. 131		Art. II. Utrum in instanti habuerit usum liberi arbitrii. 188
Art. III. Utrum Angelus annuntians debuerit visioni corporali apparere. 133		Art. III. Utrum in instanti mereri potuerit. 189
Art. IV. Utrum annuntiatio fuerit convenienti ordine perfecta. 134		Art. IV. Utrum fuerit perfectus comprehensor in illo instanti. 191
QUÆSTIO XXXI.		QUÆSTIO XXXV.
De conceptione Salvatoris, quoad materiam de qua corpus ejus conceptum est. 145		De nativitate Christi. 192
Art. I. Utrum caro Christi fuerit sumpta de Adam. 145		Art. I. Utrum nativitas sit naturæ, vel personæ. 192
Art. II. Utrum caro Christi fuerit sumpta de David. 146		Art. II. Utrum attribuenda sit Christo aliqua nativitas temporalis. 194